

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Abermaw
DYDDIAD	19 Mawrth 2024
TEITL	Adroddiad yr Harbwrfeistr
AWDUR	Harbwrfeistr Abermaw

H1 Materion Mordwyo

- 1.1 Yn ystod y gaeaf, mae staff yr harbwr wedi parhau i fonitro cwrs y sianel fordwyo i'r harbwr. Yn dilyn ail-leoli cymhorthion mordwyo llaw Port a Starboard yn y fynedfa i'r môr o'r sianel llynedd, mae cwrs y sianel fordwyo wedi aros yn eithaf cyson.
- 1.2 Bydd Staff yr Harbwr yn parhau i fonitro symudiad y banciau tywod yn y sianel fordwyo gan wneud newidiadau angenrheidiol i'r cymhorthion mordwyo, i ddarparu'r llwybr mwyaf diogel i mewn ac allan o'r harbwr. Gyda chynnydd o 7% yng nghwsmeriaid yr harbwr y tymor diwethaf, mae'r Gwasanaeth yn obeithiol y bydd y tymor sydd i ddod hefyd yn brysur.
- 1.3 Ar hyn o bryd, mae dau Hysbysiad Lleol i Forwyr mewn grym:
- 1.3.1 Hysbysiad Lleol i Forwyr Rhif:6/23: Mae'r Hysbysiad gwybodaeth hwn wedi bod yn weithredol ers 4 Medi 2023. Cyhoeddwyd i gynghori morwyr o'r gwaith adnewyddu parhaus i'r bont reilffordd hanesyddol sy'n ymestyn o'r harbwr. Bydd yr hysbysiad yn parhau mewn grym nes i'r gwaith gael ei gwblhau ac i'r sgaffaldiau strwythurol sydd eisoes yn bodoli o amgylch pileri'r bont gael eu tynnu.
- 1.3.2 Hysbysiad Lleol i Forwyr Rhif:1/24: Ar hyn bryd, nid oes golau ar ochr Starboard Rhif 1 y cymhorthydd mordwyo llaw yn safle 52°42.739N 004°04.373W. Bydd y gwaith o atgyweirio'r golau yn digwydd cyn gynted ag sy'n ymarferol bosib, yn dibynnu ar amodau'r tywydd a llanw addas.
- 1.4 Nes i'r holl waith ac offer sy'n ymwneud ag adnewyddu traphont y rheilffordd ar hyd yr harbwr gael ei dynnu a'i gwblhau'n derfynol, dymuna'r gwasanaeth atgoffa morwyr o'r angen i gysylltu â swyddfa'r Harbwr cyn cychwyn taith dan y bont, fel bod modd sicrhau taith ddiogel.
- 1.5 Dymuna'r Gwasanaeth atgoffa morwyr o'r angen i gysylltu â swyddfa'r harbwr cyn gadael neu gyrraedd yr harbwr, i dderbyn y wybodaeth fordwyo a thywydd diweddaraf.

H2 Materion Gweithredol

- 2.1 Ar hyn o bryd, mae cwch patrol 'Powercat' yr harbwr yn derbyn gwaith cynnal a chadw i baratoi ar gyfer y tymor a ddaw. Fel rhan o reoliadau codio cychod Asiantaeth y Môr a Gwylwyr y Glannau, bydd angen i'r cwch dderbyn archwiliad gan Syrfêwr Morol cymeradwy ddiwedd Chwefror, a bydd injan y gwch yn cael ei atgyweirio gan beiriannydd morol lleol ar ôl hynny. Bydd y cwch yn dychwelyd i wneud dyletswyddau gweithredol ar ôl hynny.

- 2.2 Mae'r ôl-gerbydau a ddefnyddiwyd gan yr harbwr ar gyfer cludo cwch patrol yr harbwr a defnydd cyffredinol wedi derbyn eu harchwiliad gwasanaeth. Yn anffodus, does dim modd i ôl-gerbyd llai a ddefnyddiwyd ar gyfer gwaith oddi ar y ffordd gael ei drwsio'n economaidd ac mae bellach wedi cael ei ddadgomisiynu.
- 2.3 Ar ôl cael ei ddefnyddio am nifer o flynyddoedd, roedd yn angenrheidiol newid yr offer VHF yn swyddfa'r harbwr gan fod ansawdd derbyn negeseuon a chyfathrebiadau yn wael. Yn dilyn y diweddariad llynedd, mae angen erial VHF i ychwanegu at yr offer newydd.
- 2.4 Mae gwaith yn cael ei wneud ar hyn o bryd i osodiad mewnol swyddfa'r harbwr i roi lle i'r Swyddog Traeth sydd newydd ei benodi. Er bod y Swyddog wedi'i leoli yn Abermaw, bydd yn gweithio ar hyd yr arfordir rhwng Abermaw ac Aberdyfi.

H3 Cynnal a chadw

- 3.1 Mae angen rhoi gwasanaeth i'r bwi llaw starboard Rhif 1 a'r bwi llaw port Rhif 8 cyn i dymor prysur yr haf gychwyn, fel rhan o raglen dreigl cynnal a chadw bwiau y sianel. Cwblheir y gwaith gan gontractwr angorfeydd lleol, fydd yn cynnal yr angorfeydd ymwelwyr a weithredir gan y Gwasanaeth ar yr un pryd.
- 3.2 Mae staff yr harbwr yn parhau i rifo angorfeydd cychod yn yr harbwr er hwylustod cyfeirio. Mae staff yn parhau i fod wedi ymrwymo i symud unrhyw angorfeydd adfeiliedig neu segur o ddŵr yr harbwr.
- 3.3 Yn ystod y gaeaf, cafodd rhannau o bontŵn yr harbwr eu tynnu o'r dŵr ar gyfer cynnal a chadw. Trefnir bod y gwaith cynnal a chadw yn cael ei gwblhau cyn mis Mai, ar ôl i'r pontŵn gael ei ail-osod a'i roi yn ôl yn y dŵr. Dymuna'r Gwasanaeth ddiolch i Aelodau o'r Cyngor Tref am eu cyfraniad at waith cynnal a chadw'r strwythur a'i fodolaeth yn yr harbwr.
- 3.4 Yn ystod misoedd y gaeaf, mae staff yr harbwr wedi ymgymryd â rhaglen o waith cynnal a chadw i strwythurau o amgylch eu hamgylchedd gwaith. Roedd hyn yn cynnwys gwaith a wnaed ar du blaen yr harbwr yn Abermaw ac yn Y Friog, lle'r ymgymerwyd â'r gwaith oedd angen ei wneud ar bolion fflagiau a meinciau.

H4. Materion Eraill:

- 4.1 **Diogelwch yr Harbwr:** Mae'r gwasanaeth wedi buddsoddi mewn system Teledu Cylch Cyfyng (CCTV) sydd wedi'i osod o amgylch yr harbwr yn ddiweddar. Mae'r system ar wahân i CCTV y dref. Yn ogystal â gwella diogelwch yr harbwr, bydd y system yn darparu staff gyda throsolwg gweledol o weithgareddau'r harbwr pan fo dyletswyddau'r swyddfa yn atal staff rhag patrolio y tu allan.
- 4.2 **Lloc y Pysgotwyr:** Gyda chymorth deiliaid y lloc, mae staff yr Harbwr wedi parhau i dacluso a chlirio eitemau diangen a sbwriel o'r safle. Mae sawl llwyth o wastraff wedi mynd i'r safle gwaredu gwastraff lleol, gyda gwaith pellach i'w wneud i wella cyflwr yr ardal.

- 4.3 **Ffordd y Compownd:** Roedd cyflwyno bolardiau parcio newydd y tymor diwethaf ar Ffordd y Compownd yn llwyddiannus i ddarparu ardal i weithredwyr masnachol ar y dŵr barcio rhwng Ebrill a Hydref pan fo'r lle parcio o amgylch yr harbwr yn brin.
- 4.3.1 Roedd rhaid tynnu'r rhwystr ger mynediad Ffordd y Compownd gan nad oedd modd ei drwsio'n economaidd. I wella diogelwch ac atal parcio di-drefn ar hyd y ffordd sy'n arwain at loc y pysgotwyr, mae'r Gwasanaeth yn y broses o osod rhwystr trydan ar hyn o bryd lle bydd angen ffob i gael mynediad.
- 4.3.2 Gyda'r ddarpariaeth manau parcio wedi'u nodi ar Ffordd y Compownd a gwell diogelwch gan rwystr newydd, mae wedi bod yn angenrheidiol codi ffi i barcio cerbydau yn yr ardal honno ar gyfer y tymor hwn ymlaen.
- 4.4 **Y Friog:** Mae staff yr Harbwr wedi gosod bolardiau ar frig y ramp mynediad i gerddwyr i'r traeth, i osgoi mynediad mewn cerbyd. Mae'r ramp i gynorthwyo mynediad dros yr arglawdd graean i'r rhan isaf o'r traeth wedi derbyn adborth ffafriol iawn gan y gymdeithas leol, ac mae gobaith y bydd trefniadau tebyg mewn lle ar gyfer y tymor sydd i ddod.

H5 **Digwyddiadau**

- 4.1 Mae'r Gwasanaeth wedi derbyn hysbysiadau o flaen llaw o nifer o ddigwyddiadau arfaethedig a gynhelir yn Abermaw eleni. Mae'r rhain yn cynnwys;
- Carnifal Abermaw
 - Gŵyl Fwyd
 - Gŵyl Farcud
 - Digwyddiadau rhedeg
 - Ras Hwyllo y Tri Chopa (Gorffennaf)
 - Digwyddiad Motorcross
 - Digwyddiad Nofio Hwrlï Bwrli
- 4.2 Dymuna'r Gwasanaeth hysbysu trefnwyr digwyddiadau arfaethedig o'r angen i roi gwybod ymlaen llaw ynghyd â'r holl waith papur perthnasol i swyddfa'r harbwr. Diben hyn yw sicrhau bod modd asesu'r holl brotocolau diogelwch, trefniadau staffio a phrosesau gweinyddol. Ni chaniateir cynnal digwyddiadau oni bai bod caniatâd ysgrifenedig y Gwasanaeth wedi'i dderbyn.